

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji

KGP.410.001.10.2016

P/16/001

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/16/001 - Wykonanie budżetu państwa w 2015 r. w części 65 – Polski Komitet Normalizacyjny
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji
Kontroler	Wiesław Tomaszewski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 98993 z dnia 9 lutego 2016 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Polski Komitet Normalizacyjny ¹ , ul. Świętokrzyska 14, 00-050 Warszawa
Kierownik jednostki kontrolowanej	Pan Tomasz Schweitzer, Prezes Polskiego Komitetu Normalizacyjnego (dowód: akta kontroli str.3-13)

II. Wprowadzenie

Celem kontroli była ocena wykonania ustawy budżetowej na rok 2015 w części 65 – Polski Komitet Normalizacyjny.

W ramach części 65 finansowano – zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi – zadania z zakresu organizowania i prowadzenia normalizacji krajowej zgodnie z potrzebami kraju.

Zakres kontroli obejmował:

- analizę porównawczą danych ujętych w rocznym sprawozdaniu budżetowym Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych²,
- wykonanie wydatków budżetu państwa, w tym efekty uzyskane w wyniku realizacji wydatków,
- prawidłowość sporządzenia rocznych sprawozdań budżetowych za rok 2015 oraz sprawozdań za IV kwartał 2015 r. w zakresie operacji finansowych,
- realizację wniosków pokontrolnych sformułowanych po poprzedniej kontroli budżetowej,
- nadzór i kontrolę sprawowane przez dysponenta części budżetu państwa w trybie art. 175 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³.

Zrealizowane w 2015 r. w części nr 65 – Polski Komitet Normalizacyjny dochody wyniosły 9 557,1 tys. zł.

W 2015 r. w części nr 65 zrealizowano wydatki budżetu państwa w wysokości 32 005,8 tys. zł.

III. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena i jej uzasadnienie	Najwyższa Izba Kontroli ocenia ⁴ pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2015 r. w części nr 65 – Polski Komitet Normalizacyjny.
--------------------------	--

¹ Dalej: PKN.

² Zgodnie z założeniami przyjętymi do kontroli wykonania budżetu państwa w 2015 r. kontrola dochodów budżetowych w części 65 – Polski Komitet Normalizacyjny została ograniczona do dokonania analizy porównawczej danych ujętych w Rb 27 - rocznym sprawozdaniu z wykonania planu dochodów z wynikami roku ubiegłego.

³ Dz. U. z 2013 r., poz. 885 ze zm. Dalej: ufp.

W wyniku kontroli 60,5% zrealizowanych wydatków budżetu państwa stwierdzono, że zostały one poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi określonych w ufp i aktach wykonawczych. Nie stwierdzono niecelowego i niegospodarnego wydatkowania środków publicznych.

Pozytywną ocenę uzasadnia także fakt, że w rezultacie wydatkowania środków osiągnięto cele prowadzonej działalności określone w planie dochodów i wydatków na rok 2015 oraz budżecie sporządzonym w układzie zadaniowym. Prezes PKN rzetelnie, zgodnie z art. 175 ust. 1 i 2 ufp, sprawował nadzór i kontrolę nad wykonywaniem budżetu w części 65.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie zaopiniowała roczne sprawozdania za 2015 r. sporządzone przez dysponenta części 65 – Polski Komitet Normalizacyjny.

Sprawozdania dysponenta części 65 zostały sporządzone prawidłowo, na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej. Koncepcja systemu kontroli zarządczej zapewniała w sposób racjonalny kontrolę prawidłowości sporządzonych sprawozdań budżetowych, w tym sprawozdań w zakresie operacji finansowych.

Sprawozdania przekazują prawdziwy obraz dochodów, wydatków, a także należności i zobowiązań 2015 r.

Sprawozdania zostały sporządzone terminowo, stosownie do przepisów *rozporządzeń Ministra Finansów w sprawie: sprawozdawczości budżetowej*⁵, *sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych*⁶, a także *sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym*⁷.

IV. Wyniki kontroli

1. Dochody budżetowe

Opis stanu
faktycznego

W *ustawie budżetowej na rok 2015 z dnia 15 stycznia 2015 r.*⁸, dochody budżetowe dla tej części zaplanowano w kwocie 8 243,0 tys. zł. *Ustawą z dnia 16 grudnia 2015 r. o zmianie ustawy budżetowej na rok 2015*⁹ plan dochodów budżetowych PKN zwiększono o 28 tys. zł, (0,3%) do wysokości 8 271 tys. zł, tj. mniejszej o 151 tys. zł (1,8%) niż w 2014 r. (8 422 tys. zł). Zrealizowane dochody wyniosły 9 557,1 tys. zł i były wyższe o 1 286,1 tys. zł, tj. o 15,5% od kwoty planowanej w *ustawie z dnia 16 grudnia 2015 r. o zmianie ustawy budżetowej na rok 2015*. W porównaniu do 2014 r. (9 042,4 tys. zł) wykonane dochody były wyższe o 5,7% (514,7 tys. zł). Głównym źródłem dochodów w 2015 r. były dochody w § 0830 Wpływy z usług (sprzedaż norm i innych produktów normalizacyjnych), które wyniosły 8 625,4 tys. zł. Były one wyższe o 7,3% od dochodów z tego tytułu w 2014 r. (8 041,2 tys. zł) oraz o 1 099,4 tys. zł (14,6%) od kwoty planowanej. Przyczyną osiągnięcia ponadplanowych dochodów był wzrost popytu na normy, którego nie można było wcześniej przewidzieć. Wyższe o 54,4% od dochodów uzyskanych w 2014 r. (415,8 tys. zł) oraz o 201,1 tys. zł, tj. o 45,6% od planowanych były dochody w § 0590 Wpływy z opłat za koncesje i licencje, które wyniosły

⁴ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2015 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej, ani dla negatywnej, stosuje się ocenę opisową.

⁵ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. poz. 119 ze zm.).

⁶ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1773).

⁷ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym (Dz. U. Nr 298, poz. 1766).

⁸ Dz. U. poz. 153 ze zm.

⁹ Dz. U. poz. 2195.

642,1 tys. zł. Przyczyną ponadplanowych dochodów w tym paragrafie był wzrost popularności usługi „normy online”¹⁰.

Na koniec 2015 r., zgodnie ze sprawozdaniem Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych, w części 65 wystąpiły należności pozostałe do zapłaty w kwocie 1 294,0 tys. zł. Główną ich pozycję stanowiły należności w kwocie 938,8 tys. zł w § 0590 Wpływy ze sprzedaży koncesji i licencji. Były one wyższe o 2,5% od należności z tego tytułu w 2014 r. (915,9 tys. zł). W § 0920 Pozostałe odsetki, należności w kwocie 305,7 tys. zł stanowiły odsetki za zwłokę w zapłacie z tytułu sprzedaży produktów normalizacyjnych. Były one wyższe o 29% od należności z tego tytułu w 2014 r. (237 tys. zł). W porównaniu do 2014 r. należności ogółem były wyższe o 79,6 tys. zł, tj. o 6,6%. Stan należności z 2015 r. na dzień 29 lutego 2016 r. wynosił 1 274,1 tys. zł i był mniejszy w porównaniu do należności na koniec 2015 r. o 19,9 tys. zł (1,5%).

Według stanu na 31 grudnia 2015 r. należności ogółem wyniosły 1 294,0 tys. zł, w tym zaległości netto 1 288,8 tys. zł. Zaległości netto były wyższe o 79,2 tys. zł, tj. o 6,5% od zaległości na koniec 2014 r. (1 209,6 tys. zł).

Szczegółowym badaniem objęto zaległości w łącznej kwocie 305,7 tys. zł występujące w § 0920 Pozostałe odsetki. Zarządzeniem z dnia 25 marca 2013 r. Nr 13 Prezes PKN wprowadził *Instrukcję windykacji należności w Polskim Komitecie Normalizacyjnym*, określającą zasady działania mające na celu należyte sprawowanie nadzoru nad wierzytelnościami oraz sprawne odzyskiwanie zaległych należności od dłużników. Jak wynika z wyjaśnień Prezesa PKN wzrost zaległości netto wynikał z naliczenia w 2015 r. odsetek od nieuregulowanych, wymagalnych należności z tytułu opłaty licencyjnej za sprzedaż norm. PKN podejmował czynności zmierzające do wyegzekwowania należności poprzez m.in. blokadę sprzedaży z odroczonym terminem zapłaty w stosunku do kontrahentów, którzy nie dopełniali obowiązku terminowej zapłaty należności¹¹. W 2015 r. w PKN należności nie uległy przedawnieniu.

W 2015 r. dokonano umorzeń należności pieniężnych z tytułu dochodów budżetowych na łączną kwotę 2,9 tys. zł, w tym należności głównej w kwocie 2,1 tys. zł oraz odsetek w wysokości 0,7 tys. zł. W sześciu przypadkach odroczone termin spłaty należności z 14 do 21 dni. Umorzeń należności oraz odroczenia terminu ich spłaty dokonano zgodnie z wymogami określonymi w art. 56 i 57 upf oraz uregulowaniami zawartymi w powołanej wyżej wewnętrznej Instrukcji windykacji należności.

(dowód: akta kontroli str. 14-310)

Ustalone
nieprawidłowości
i uwagi

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej dochodów budżetowych nie stwierdzono nieprawidłowości.

2. Wydatki budżetu państwa

Opis stanu
faktycznego

Projekt planu budżetu PKN na rok 2015 został opracowany zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 17 czerwca 2014 r. w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej na rok 2015 oraz na podstawie wstępnej kwoty wydatków na rok 2015 dla części 65 – Polski Komitet Normalizacyjny, wynoszącej 32 949 tys. zł¹².

¹⁰ Wyjaśnienie z dnia 23 marca 2016 r. Prezesa PKN, znak PR.070.35.15./2016.

¹¹ Wyjaśnienie z dnia 22 lutego 2016 r. Prezesa PKN, znak PR.070.9.4./2016.

¹² Wstępna kwota wydatków została przekazana przez Ministra Finansów pismem z dnia 24 lipca 2014 r. znak BP6/411/39/DOM/2014/RD68019.

Pismem z dnia 28 lipca 2014 r.¹³ Prezes PKN zwrócił się do Ministra Finansów z wnioskiem o zwiększenie limitu wydatków na rok 2015 dla części 65 – Polski Komitet Normalizacyjny o 4 023 tys. zł w porównaniu do budżetu PKN na 2014 r. Wniosek został uzasadniony koniecznością podniesienia poziomu wynagrodzenia pracowników, zwiększeniem w 2015 r. wydatków bieżących oraz majątkowych. W ustawie budżetowej na rok 2015 z dnia 15 stycznia 2015 r. dla części 65 – Polski Komitet Normalizacyjny zaplanowano wydatki w wysokości 33 953 tys. zł¹⁴. Przyjęta w ustawie budżetowej wysokość wydatków została ujęta w planie finansowym na 2015 r., zatwierdzonym przez Prezesa PKN w dniu 12 lutego 2015 r.

W 2015 r. w części 65 – Polski Komitet Normalizacyjny wydatkowano łącznie 32 005,8 tys. zł, w tym 32 002,0 tys. zł w Dziale 750 Administracja publiczna, Rozdziale 75002 Polski Komitet Normalizacyjny, co stanowiło 94% planu po zmianach¹⁵.

W porównaniu do wykonania ogółem w części 65 w 2014 r. (30 843,3 tys. zł) wydatki w 2015 r. były większe o 1 162,5 tys. zł, tj. o 3,8%. W strukturze wydatków PKN według grup ekonomicznych dominowały wydatki bieżące jednostki budżetowej wynoszące 29 193,0 tys. zł, tj. 91,2% wydatków ogółem. Wydatki majątkowe wynosiły 2 797,2 tys. zł i stanowiły 8,7% wydatków ogółem PKN w 2015 r. Wydatki na świadczenia na rzecz osób fizycznych, zaplanowane w wysokości 48 tys. zł, zostały zrealizowane w kwocie 15,6 tys. zł, czyli w 32,5% planu po zmianach. Wydatki te ukształtowały się na tym samym poziomie jak w 2014 r. W 2015 r. wypłacono wszystkie należne świadczenia.

Wydatki bieżące jednostki budżetowej zaplanowano w wysokości 30 766 tys. zł¹⁶, a zostały zrealizowane w kwocie 29 193,0 tys. zł (94,9%). W porównaniu do 2014 r. wydatki te były większe o 390,3 tys. zł, czyli o 1,4% (28 802,7 tys. zł). Dominującą pozycję w strukturze wydatków bieżących PKN stanowiły wydatki w § 4010 Wynagrodzenia osobowe pracowników, które wykonano w wysokości 14 306,4 tys. zł, tj. w 100%. W porównaniu do wykonania w 2014 r. (14 242,3 tys. zł) wydatki na wynagrodzenia były w 2015 r. wyższe o 64,1 tys. zł, tj. o 0,5%. Zaplanowane w kwocie 390,0 tys. zł wydatki w § 4120 Składki na Fundusz Pracy zostały zrealizowane w wysokości 207 tys. zł, tj. 53% planu po zmianach. Wykonanie tych wydatków poniżej wielkości planowanej wynikało z ustawowego¹⁷ zwolnienia niektórych pracowników PKN z opłacania składek.

Wydatki majątkowe w 2015 r. zostały zrealizowane w wysokości 2 797,2 tys. zł, tj. w 89,1% planowanej kwoty (3 139,0 tys. zł). W § 6050 Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych wykonano w wysokości 1 073,3 tys. zł i dotyczyły realizacji projektu aranżacji i remontu wnętrza sali konferencyjnej PKN na kwotę 988,4 tys. zł oraz modernizacji oświetlenia awaryjnego i ewakuacyjnego w budynku PKN w Warszawie przy ul. Świętokrzyskiej 14 na sumę 84,9 tys. zł. W § 6060 Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych zrealizowano w kwocie 1 723,9 tys. zł. Dotyczyły one m.in. zakupu: serwerów kasetowych wraz z obudową za 695,0 tys. zł, oprogramowania do konsolidacji i wzajemnej współpracy platform wykorzystujących bazy danych „Oracle” za 400,0 tys. zł oraz macierzy dyskowej za 317,0 tys. zł. W porównaniu do wykonania w 2014 r. (2 025,0 tys. zł) wydatki te były większe o 772,2 tys. zł, czyli o 38,1%.

¹³ Znak PR.080.301/2014.

¹⁴ Czyli o 1 000 tys. więcej niż wynosił wstępny limit wydatków określony przez Ministra Finansów pismem z dnia 24 lipca 2014 r. znak BP6/411/39/DOM/2014/RD68019.

¹⁵ Dalej: plan po zm.

¹⁶ Rozdział 75002 Polski Komitet Normalizacyjny oraz Rozdział 75212 Pozostałe wydatki obronne.

¹⁷ Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2015 r., poz. 149 ze zm.).

W Dziale 752 Obrona narodowa, Rozdziale 75212 *Pozostałe wydatki obronne* zaplanowano wydatki w kwocie 4 tys. zł, a zrealizowano w wysokości 3,8 tys. zł, tj. w 95% planu po zmianach. W 2015 r. PKN nie zapłacił odsetek od nieterminowych płatności.

(dowód: akta kontroli str. 311-349)

Dysponent części spełnił warunki dokonywania przeniesień wydatków określonych w art. 171 ust. 1 ufp. W okresie od 24 lutego do 30 grudnia 2015 r. Prezes PKN dokonał 46 zmian w planie finansowym PKN na 2015 r. Decyzje dotyczące przeniesień wydatków były celowe¹⁸ i nie spowodowały zwiększenia ogólnej kwoty wydatków w rozdziale 75002 – Polski Komitet Normalizacyjny¹⁹.

(dowód: akta kontroli str. 42-274,712-717)

Szczegółowym badaniem objęto realizację wydatków w kwocie 8 400,2 tys. zł, tj. 60,5% wydatków PKN. Doboru próby wydatków dokonano na podstawie wygenerowanych z systemu księgowego zapisów i dowodów księgowych odpowiadających pozapłacowemu wydatkom budżetowym dysponenta III stopnia Polskiego Komitetu Normalizacyjnego. Próba została wylosowana metodą monetarną (MUS²⁰) spośród 1 146 zapisów księgowych dotyczących operacji gospodarczych na łączną kwotę 13 881,6 tys. zł²¹. Badaniem objęto 59 zapisów księgowych na kwotę ogółem 8 400,2 tys. zł, w tym w grupie wydatków majątkowych sześć zapisów na kwotę 2 552,6 tys. zł oraz w grupie wydatków bieżących pozapłacowych 53 zapisy na kwotę 5 847,6 tys. zł. Próba wydatków dobranych celowo wyniosła 762,0 tys. zł.

PKN udzielił ogółem 11 zamówień publicznych, zawierając umowy na roboty, dostawy lub usługi o łącznej wartości 4 124,8 tys. zł. W trybie przetargu nieograniczonego zawarto 10 umów na roboty, dostawy lub usługi o łącznej wartości 3 952,6 tys. zł, natomiast w trybie z wolnej ręki - jedną umowę na usługi o wartości 172,2 tys. zł. Powyższe zamówienia publiczne zostały udzielone zgodnie z zasadami określonymi w *ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych*²². W wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono, że wydatków dokonywano na podstawie planu finansowego, a udzielone zamówienia służyły realizacji celów PKN.

W próbie wydatków²³ (trzy postępowania o udzielenie zamówień publicznych o łącznej wartości 762,1 tys. zł²⁴), badanej pod kątem prawidłowości wyboru trybu udzielania zamówień publicznych oraz wyłączenia stosowania upzp, nie stwierdzono nieprawidłowości. Analiza wybranych zamówień publicznych nie wykazała

¹⁸ Zmiany w planie finansowym związane były z przeniesieniem środków z wynagrodzeń osobowych (§ 4010) na składki PFRON (§ 4140) oraz z przeniesieniem niezrealizowanych wydatków na nagrody roczne (§ 4040) na wynagrodzenia osobowe (§ 4010).

¹⁹ W wyniku dokonanych przeniesień wydatków plan finansowy PKN w roku 2015 zmniejszono i jednocześnie zwiększono o 858 895,43 zł.

²⁰ Z prawdopodobieństwem proporcjonalnym do wartości.

²¹ W celu wyznaczenia zbioru dowodów/zapisów dokonano analizy przedstawionych do kontroli, w formie elektronicznej, wszystkich pozycji operacji księgowych wykazanych w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 r. (według daty księgowania) na koncie 130 – subkonto wydatków. Zbiór dowodów/zapisów stanowiących populację wydatków, z której wylosowana została próba, odpowiadał pozapłacowemu wydatkom PKN, tj. z wyłączeniem wydatków w § 401-408,411-414,418,420 i 444 oraz wydatków poniżej 500 zł.

²² Dz. U. z 2015 r., poz. 2164. Dalej: upzp.

²³ Doboru spraw do kontroli dokonano na podstawie transakcji z wylosowanej próby wydatków.

²⁴ Badaniem objęto trzy zamówienia w tym jedno udzielone w trybie z wolnej ręki oraz dwa zamówienia udzielone w trybie przetargu nieograniczonego. Przedmiotem zamówienia udzielonego w trybie z wolnej ręki było świadczenie usług zastępstwa procesowego w postępowaniach sądowych i administracyjnych – wartość 172,2 tys. Przedmiotem zamówień udzielonych w trybie przetargu nieograniczonego była:

- dostawa licencji oprogramowania dla baz danych – wartość zamówienia 396,6 tys. zł,
- dostawa oprogramowania do tworzenia dokumentów oraz zapewnienie prawa do nowej wersji dla posiadanego oprogramowania - wartość zamówienia 193,3 tys. zł.

nieprawidłowości w zakresie stosowania przepisów upzp oraz zasad postępowania przy udzielaniu zamówień publicznych w PKN²⁵. W ocenie NIK wydatki publiczne zostały dokonane w sposób celowy i oszczędny, umożliwiający realizację zadań określonych w dokumentach strategicznych, tj. *Strategii PKN na lata 2014-2020* oraz *Strategii Informatyzacji Polskiego Komitetu Normalizacyjnego na lata 2014-2018*.

(dowód: akta kontroli str. 350-711)

Przeciętne zatrudnienie ogółem w Dziale 750 Administracja publiczna, Rozdziale 75002 Polski Komitet Normalizacyjny według Sprawozdania o zatrudnieniu i wynagrodzeniach (Rb 70) wynosiło 251 osób i nie uległo zmianie w porównaniu do 2014 r. Przeciętne zatrudnienie osób nieobjętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń (status 01) wynosiło 249 osób, tj. na tym samym poziomie jak w 2014 r. W 2015 r., tak jak w roku poprzednim, w PKN zatrudniano dwie osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe (status 02). Na podstawie umów cywilnoprawnych zawartych z osobami fizycznymi zatrudniano w 2015 r. 19 osób. Wynagrodzenia bezosobowe wyniosły 39,6 tys. zł, tj. 34% planu po zmianach. W porównaniu do 2014 r. (60,5 tys. zł) były one niższe o 20,9 tys. zł, tj. o 52,8%. Niewykonanie planu wydatków w § 4170 Wynagrodzenia bezosobowe spowodowane było m.in. następującymi przyczynami:

- PKN stosował zasadę niezawierania umów cywilnoprawnych z pracownikami PKN, z wyjątkiem umów dotyczących praw autorskich²⁶,
- w budżecie PKN zaplanowano kwotę z uwzględnieniem zabezpieczenia środków na umowy dla dodatkowych specjalistów/audytorów prowadzących audyty certyfikacyjne na znak zgodności z PN, natomiast faktycznie nie było audytów, które wymagałyby zatrudnienia ekspertów z zewnątrz,
- w 2015 r. Organy Techniczne PKN złożyły mniejsze niż zaplanowano zapotrzebowanie na umowy cywilnoprawne.

PKN nie zawierał umów z Agencją Pracy Tymczasowej²⁷.

Wykazane w Sprawozdaniu o zatrudnieniu i wynagrodzeniach (Rb-70) środki na wynagrodzenia ogółem w 2015 r. w Dziale 750 Administracja publiczna, Rozdziale 75002 Polski Komitet Normalizacyjny wynosiły 15 332,9 tys. zł²⁸ i były wyższe o 81,6 tys. zł (0,5%) od wynagrodzeń wykazanych w 2014 r. (15 251,3 tys. zł). Wynagrodzenie osób nieobjętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń (status 01) wynosiło 15 070,3 tys. zł i było zgodne z wynagrodzeniem ujętym w planie finansowym. Wynagrodzenie osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe (status 02) wynosiło 262,6 tys. zł i było niższe o 21,3 tys. zł, tj. o 7,5% od wynagrodzenia ujętego w planie finansowym po zmianach (283,9 tys. zł).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na jednego pełnozatrudnionego w 2015 r. wynosiło 5 097,0 zł i w porównaniu do 2014 r. było wyższe o 34 zł (5 063,5 zł). Kwota wydatków na wynagrodzenia określona w planie finansowym (po zmianach) PKN na 2015 r. nie została przekroczona.

²⁵ Zarządzenie Nr 19 Prezesa Polskiego Komitetu Normalizacyjnego z dnia 22 kwietnia 2014 r. w sprawie wprowadzenia regulaminu udzielania zamówień publicznych, zasad postępowania przy udzielaniu zamówień publicznych oraz organizacji, trybu pracy i zakresu obowiązków członków komisji przetargowej prowadzącej postępowanie o udzielanie zamówienia publicznego w Polskim Komitecie Normalizacyjnym.

²⁶ Zgodnie z wytycznymi Sekretarza Stanu Zastępcy Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów – pismo DKN-520-1(14/13 z 12 grudnia 2013 r.

²⁷ Wyjaśnienie z dnia 24 lutego 2016 r. Prezesa Polskiego Komitetu Normalizacyjnego, znak PR.070.11.7.2016.

²⁸ Wydatki na wynagrodzenia zaplanowane w ustawie w budżetowej na rok 2015 z dnia 15 stycznia 2015 r., ze zmianami wprowadzonymi ustawą z dnia 16 grudnia 2015 r. o zmianie ustawy budżetowej na rok 2015, wynosiły 15 476 tys. zł, z tego wynagrodzenia 14 426 tys. zł oraz dodatkowe wynagrodzenia roczne 1 050 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 718-730)

Prezes PKN, *Decyzją z dnia 1 grudnia 2015 r. w sprawie blokowania planowanych na rok 2015*²⁹ wydatków w części 65 – Polski Komitet Normalizacyjny, zablokował planowane wydatki w wysokości 400,7 tys. zł w następujących paragrafach klasyfikacji wydatków oraz wysokościach:

- § 4120 Składki na Fundusz Pracy - 100 tys. zł,
- § 4170 Wynagrodzenia bezosobowe – 45 tys. zł,
- § 4300 Zakup usług pozostałych – 24 tys. zł,
- § 6050 Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych – 231,7 tys. zł.

Wstrzymanie przekazywania środków było uzasadnione okolicznościami realizacji zadań budżetu państwa przez PKN w 2015 r.³⁰

(dowód: akta kontroli str. 336-339)

Zobowiązania w części 65 – Polski Komitet Normalizacyjny na koniec 2015 r. wyniosły 2 101,2 tys. zł i były wyższe o 70,3 tys. zł, tj. o 3,5% od stanu na koniec 2014 r. (2 030,9 tys. zł). Główną ich pozycję stanowiły dodatkowe wynagrodzenia roczne (1 034,6 tys. zł). Nie wystąpiły zobowiązania wymagalne.

(dowód: akta kontroli str. 342-349, 752-767, 843-963)

Ustalone
nieprawidłowości
i uwagi

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej wydatków budżetu państwa nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.3. Efekty rzeczowe prowadzonej działalności

Opis stanu
faktycznego

Plan budżetu PKN w układzie zadaniowym na 2015 r. zakładał następujące zadania;

- 6.7. Organizacja i promocja działalności normalizacyjnej – plan 18 622,4 tys. zł, wykonanie 17 972,8 tys. zł (96,5%),
- 11.4. Gotowość struktur administracyjno-gospodarczych kraju do obrony państwa – plan 4 tys. zł, wykonanie 3,8 tys. zł (94,8%),
- 22.1. Koordynacja merytoryczna działalności, planowania strategicznego i operacyjnego – plan 1 525,8 tys. zł, wykonanie 1 341,0 tys. zł (87,9%),
- 22.2. Obsługa administracyjna – plan 3 098,8 tys. zł, wykonanie 2 929,6 tys. zł (94,5%),
- 22.3. Obsługa techniczna – plan 10 702,1 tys. zł, wykonanie 9758,7 tys. zł (91,2%).

Źródłem finansowania tych zadań były środki budżetu państwa.

Do oceny stopnia wykonania zadania 6.7.³¹ dysponent części 65 wykorzystywał miernik o nazwie *Stosunek liczby nowych dokumentów normalizacyjnych, udostępnionych społeczeństwu do liczby propozycji zgłoszonych przez zainteresowane środowiska* (wskaźnik produktu). Wykonana wartość tego miernika wynosiła 100% wobec wielkości 85% założonej w ustawie budżetowej na 2015 r. W porównaniu do roku 2014 stopień jego wykonania nie uległ zmianie.

Do oceny stopnia wykonania dwóch następujących podzadań zadania 6.7., tj.:

²⁹ Wydana na podstawie art. 177 ust. 1 pkt 3 i ust. 3 pkt 2 upf.

³⁰ Zablokowanie planowanych środków było uzasadnione m.in. następującymi okolicznościami:

- § 4120 Składki na Fundusz Pracy – zapłacono niższe kwoty składek na Fundusz Pracy z powodu wysokiego wskaźnika zatrudnienia powyżej 55 roku życia;
- § 6050 Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych – zawarto na korzystniejszych warunkach umowy o udzielenie zamówień publicznych.

³¹ Celem zadania było zapewnienie sprawnej organizacji działalności normalizacyjnej, zgodnie z potrzebami kraju.

- 6.7.1.³² Organizowanie działalności normalizacyjnej łącznie z realizacją zadań wynikających z członkostwa w Unii Europejskiej,
 - 6.7.2.³³ Propagowanie informacji normalizacyjnej
- wykorzystywano odpowiednio mierniki:
- *Stopień implementacji Norm Europejskich* (wskaźnik rezultatu),
 - *Koszt jednej odsłony witryn internetowych* (wskaźnik rezultatu).

Wykonanie zaplanowanego w ustawie budżetowej poziomu tych mierników wynosiło odpowiednio 100% wobec planowanego w ustawie budżetowej $\geq 90\%$ oraz 0,01 w stosunku do planowanego w ustawie budżetowej $\geq 0,05$.

W ramach podzadania 6.7.1. Organizowanie działalności normalizacyjnej łącznie z realizacją zadań wynikających z członkostwa w Unii Europejskiej realizowano trzy działania:

- 6.7.1.1. Planowanie prac normalizacyjnych (plan po zm. 2 359,0 tys. zł),
- 6.7.1.2. Wykonywanie prac normalizacyjnych (plan po zm. 7 648,5 tys. zł),
- 6.7.1.3. Wywiązywanie się z obowiązków członka międzynarodowych i europejskich organizacji normalizacyjnych (plan po zm. 4 363,4 tys. zł),

wydatkowano odpowiednio: 2 356,0 tys. zł (99,9%), 7 399,5 tys. zł (96,0%), 4 304,7 tys. zł (98,7%).

Do oceny stopnia wykonania Działania 6.7.1.1. Planowanie prac normalizacyjnych³⁴ w ramach podzadania 6.7.1. stosowano miernik *Zaangażowanie podmiotów na podstawie prac na zamówienie w bieżącym i poprzednim roku*. Wykonanie zaplanowanego w ustawie budżetowej poziomu miernika wynosiło 95,8% wobec planowanego w ustawie budżetowej 101%. Powodem nieosiągnięcia planowanego poziomu tego miernika były niższe od planowanych zamówienia na projekty norm składane przez podmioty gospodarcze³⁵.

W ramach podzadania 6.7.2. Propagowanie informacji normalizacyjnej realizowano dwa działania:

- 6.7.2.1. Rozpowszechnianie wiedzy w zakresie normalizacji oraz informacji o krajowych i zagranicznych produktach normalizacyjnych (plan po zm. 1 555,7 tys. zł),
- 6.7.2.2. Dystrybucja krajowych i zagranicznych produktów normalizacyjnych (plan po zm. 3 095,7 tys. zł),

wydatkowano odpowiednio: 1 043,6 tys. zł (90,3%), 2 929,0 tys. zł (94,6%).

Planowany w działaniu 6.7.2.1. miernik w postaci *Liczby uświadomień* na poziomie ≥ 27 został zrealizowany w wysokości 31. Miernikiem realizacji w działaniu 6.7.2.1. była *Efektywność dystrybucji produktów*³⁶. Planowany w tym zadaniu miernik na poziomie $\leq 0,45$ został wykonany na poziomie 0,2.

Do oceny stopnia wykonania zadania 11.4.³⁷ PKN stosował miernik o nazwie *Procent realizacji zadań rocznych określony w Programie Pozamilitarnych*

³² Celem podzadania było sprawne dostarczanie dokumentów normalizacyjnych koniecznych do prawidłowego funkcjonowania gospodarki.

³³ Celem podzadania było upowszechnianie wiedzy i zapewnienie szerokiego dostępu do informacji normalizacyjnej.

³⁴ Celem działania było zwiększenie wartości umów o prace na zamówienie świadczące o zaangażowaniu podmiotów gospodarczych i administracji państwowej w normalizację krajową.

³⁵ Bezpośrednie przełożenia na decyzje finansowe poszczególnych podmiotów miała sytuacja ekonomiczna kraju - wyjaśnienie z dnia 19 lutego 2016 r. Dyrektora Wydziału Zarządzania Finansami i Rachunkowości znak WFN.3123.1/2016.

³⁶ Miernik obliczany jako iloczyn liczby etatów w Wydziale Sprzedaży i liczby godzin roboczych w danym okresie odniesiony do sumy wszystkich sprzedanych produktów.

³⁷ Celem zadania było utrzymanie zdolności do realizacji zadań obronnych przez organy administracji publicznej i przedsiębiorców.

*Przygotowań Obronnych*³⁸ (wskaźnik rezultatu). Takie same mierniki wykorzystywano do oceny stopnia wykonania podzadania 11.4.2. Pozamilitarne przygotowania obronne oraz działania 11.4.2.4.³⁹ Szkolenia obronne administracji publicznej i przedsiębiorców. Miernik realizacji działania 11.4.2.4. wykonano w 95% w porównaniu do wielkości 100% zaplanowanej w ustawie budżetowej na 2015 r.

W ramach zadania 22.1. Koordynacja merytoryczna działalności, planowania strategicznego i operacyjnego PKN zaplanował realizację podzadań:

- 22.1.1. Promocja, reprezentacja urzędu i doradztwo o charakterze programowym i ogólnopolitycznym (plan po zmianach 809,9 tys. zł, wykonanie 701,3 tys. zł, tj. 86,6%),
- 22.1.2. Ochrona informacji, danych osobowych, zarządzanie systemami bezpieczeństwa informacji oraz obsługa prawna (plan po zmianach 715,9 tys. zł, wykonanie 639,7 tys. zł, tj. 89,4%).

W ramach zadania 22.3. Obsługa techniczna zrealizowano podzadania:

- 22.3.1. Zarządzanie systemami teleinformatycznymi (plan po zmianach 5 861,7 tys. zł) oraz w jego ramach trzy działania:
 - 22.3.1.1. Administrowane i utrzymanie systemów teleinformatycznych oraz sieci komputerowych na potrzeby jednostki (plan po zmianach 3 118,6 tys. zł),
 - 22.3.1.2. Zakup usług telekomunikacyjnych (plan po zmianach 125,0 tys. zł),
 - 22.3.1.3. Zakup sprzętu łączności i teleinformatycznego wraz z oprogramowaniem (plan po zmianach 2 518,3 tys. zł),wydatkowano odpowiednio: 5447,6 tys. zł (94,5%), 2,961,7 tys. zł (95,0%), 114,5 tys. zł (91,6%), 2 371,4 tys. zł (94,2%),
- 22.3.2. Utrzymanie i odnowa majątku (plan po zmianach 4 940,1 tys. zł), a w jego ramach cztery działania:
 - 22.3.2.2. Utrzymanie nieruchomości (plan po zmianach 3 911,7 tys. zł),
 - 22.3.2.3. Zakup, naprawa i konserwacja urządzeń i sprzętu administracyjnego oraz wyposażenia biurowego (plan po zmianach 355,2 tys. zł),
 - 22.3.2.4. Utrzymanie i odnowa taboru samochodowego (plan po zmianach 170,3 tys. zł),
 - 22.3.2.6. Zakup materiałów biurowych i eksploatacyjnych (plan po zmianach 502,9 tys. zł),wydatkowano odpowiednio 4 311,1 tys. zł (87,3%), 3 486,9 tys. zł (89,1%), 277,3 tys. zł (78,1%), 128,0 tys. zł (75,2%), 419,0 tys. zł (83,3%).

Przyczyną wykonania zadań poniżej planowanych wartości w zakresie działania 22.3.2.3. Zakup, naprawa i konserwacja urządzeń i sprzętu administracyjnego oraz wyposażenia biurowego była m.in. mniejsza awaryjność wind osobowych w 2015 r., co miało wpływ na mniejsze wydatki na naprawę i konserwację. W zakresie działania 22.3.2.4. Utrzymanie oraz odnowa taboru samochodowego przyczyną nieosiągnięcia planowanych wydatków była mała awaryjność użytkowanych samochodów⁴⁰.

Planowane efekty rzeczowe realizacji zadań, podzadań i działań określone w budżecie państwa w układzie zadaniowym części 65 były zgodne z planem

³⁸ Dalej: PPPO.

³⁹ Celem działania było zwiększenie liczby osób w administracji publicznej przygotowanych do realizacji zadań obronnych w państwie.

⁴⁰ Wyjaśnienie z dnia 30 marca 2016 r. Dyrektora Wydziału Administracyjnego.

działalności PKN na 2015 r. Cele zadań, podzadań oraz działań były powiązane z celami strategicznymi PKN⁴¹.

(dowód: akta kontroli str. 275-310,731-748)

Ustalone
nieprawidłowości
i uwagi

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

3. Sprawozdania

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania rocznych sprawozdań za 2015 r. przez dysponenta części 65 – Polski Komitet Normalizacyjny:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1),
- sprawozdań w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2015 r. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Sprawozdania zostały sporządzone przez dysponenta części 65 – Polski Komitet Normalizacyjny w sposób i w terminach określonych w *rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 w sprawie sprawozdawczości budżetowej*, *rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym* oraz zgodnie z zasadami Polityki rachunkowości PKN. Sprawozdania sporządzano ręcznie, na podstawie wygenerowanych z systemu wydruków z zapisów księgowych przez Dział Rachunkowości Finansowej, Wydziału Zarządzania Finansami i Rachunkowości. Sprawozdania były kontrolowane przez Dział Rachunkowości Zarządczej. Kwoty wykazane w sprawozdaniach kontrolowanej jednostki były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

Przyjęta koncepcja systemu kontroli zarządczej zapewniała w sposób racjonalny kontrolę prawidłowości sporządzonych sprawozdań. Wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

(dowód: akta kontroli str. 749-837,964-992)

NIK nie wnosi uwag do sprawowania nadzoru oraz kontroli efektywności i skuteczności realizacji planów PKN w układzie zadaniowym⁴². W 2015 r. zrealizowano m.in. zadanie audytowe dotyczące oceny procesu sprzedaży produktów normalizowanych w formie elektronicznej⁴³. W 2015 r. odbywały się spotkania kierownictwa PKN z pracownikami kierującymi komórkami organizacyjnymi poświęcone m.in. ocenie funkcjonowania kontroli zarządczej w PKN⁴⁴. W celu doskonalenia mechanizmów kontroli zarządczej Prezes PKN wprowadził, zarządzeniem nr 31 z dnia 23 października 2015 r., zasadę

⁴¹ Określonymi w Strategii PKN na lata 2014-2020 oraz Strategii informatyzacji Polskiego Komitetu Normalizacyjnego.

⁴² Na podstawie mierników stopnia realizacji celów.

⁴³ W wyniku którego sformułowano zalecenia dotyczące usprawnienia kontroli zarządczej w audytowanym obszarze działalności jednostki.

⁴⁴ W dniu 28 maja 2015 r. weszło w życie zarządzenie Prezesa Polskiego Komitetu Normalizacyjnego nowelizujące zarządzenie nr 20 Prezesa PKN z dnia 13 maja 2013 r. w sprawie zasad kontroli zarządczej.

przeprowadzenia inwentaryzacji należności – w drodze uzyskania potwierdzenia salda, według stanu na dzień 30 listopada 2015 r.

(dowód: akta kontroli str. 838-842,993-1011,1030,1012-1129)

Ustalono
nieprawidłowości
i uwagi

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej sprawozdawczości nie stwierdzono nieprawidłowości.

V. Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości w realizacji budżetu w części 65 – Polski Komitet Normalizacyjny w 2015 r. Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag i wniosków pokontrolnych.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji Najwyższej Izby Kontroli.

Warszawa dnia 19 kwietnia 2016 r.

Kontroler
(-)Wiesław Tomaszewski
Główny specjalista kp.

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i
Prywatyzacji
Dyrektor
(-)Sławomir Grzelak

.....
podpis

.....
podpis